Lektion 3 “Algoritmer på sociala medier och påverkan på rasism”

Handledning 55 min

00.00-00.15 Moment 1. Introduktion

1. **PeaceWorks**
    a. Peaceworks är en ideell freds- och ungdomsorganisation. Det är en normkritisk plattform med visionen om en rättvis och hållbar värld i fred, där unga är aktiva samhällsaktörer. Detta samhälle kännetecknas av fred, global rättvisa och solidaritet, över och förbi socialt konstruerade, nationella, kulturella, sociala och ekonomiska gränser.

2. **Facts over Fiction - FoF**
    a. Facts over Fiction - *att syna fake news och desinformation*: FoF är ett projekt som synar rollen som fake news och desinformation spelar i spridningen och befästningen av rasism i samhället.
        i. Vi undersöker kopplingen mellan den ökade rasistiska organiseringen bland unga och ökningen av fake news och desinformation.
        ii. Vi utforskar även hur det här ska adresseras för att i sin tur motverkas.
    b. Projektet består av en metodbok som riktar sig mot lärare och skolpersonal och en serie workshops eller lektioner som vi kallar dem för elever.

3. **Dagordning**
    a. Moment 1. Introduktion
    b. Moment 2. Hur algoritmer kan förstärka rasistiska attityder
    c. Moment 3. Presentera grupparbetet
    d. Moment 4. Avslutande diskussion

4. **Safe Space**
    a. **Värden:** Respekt, Hänsyn, Förståelse, Omtanke, Inkludering
    b. **Spelregler:**
        - Vara respektfulla: Handlar om att visa hänsyn till andras känslor, olikheter, identiteter, historier, förhoppningar och drömmar.
        - Ej skratta åt andras erfarenheter: Vi ska inte skratta eller skämta om andra och deras erfarenheter kring temana som vi kommer att navigera i lektionerna.
        - Räcka upp handen: Vi räcker upp handen om vi har något att fråga eller tillägga.
        - Ha dialog och lyssna på varandra: Vi pratar lugnt och har dialog med varandra, dvs lyssnar på vad andra har att säga innan vi själva pratar.
        - Rasism inte medfött: Vi utgår ifrån att rasism är ett samhällsproblem, inte medfött, och därför utmanar rasism genom att tänka kritiskt och att ha ett kritiskt förhållningssätt.
        - Noll tolerans mot kränkningar: Vi har nolltolerans för ord, handlingar, tankar och åsikter som skadar, kränker, eller stör våra klasskamrater.
    c. **Etik mot eleven:** Med etik mot eleven menas att vi som skola och utbildare har ett ansvar att behandla elever rätt. Vi kommer att beröra ett ämne, rasism, som är känsligt och laddat. Därför vill vi ge er chansen att förbereda er mentalt och emotionellt genom att ge er en trigger warning. Med trigger warning så menas en varning som ges innan man undervisar i något som kan väcka starka känslor hos elever.

5. **Syfte och mål**
    a. Att förstå hur algoritmer på sociala medier kan förstärka rasism samt att kunna kritiskt granska dessa teknologier.
    b. Att utveckla förmåga att kritiskt granska och analysera mediernas roll i samhället.

c. Att förstå och diskutera hur teknologiska system kan påverka sociala fenomen som rasism.

6. **Algoritmer, ekokammare och filterbubblor**
    a. Algoritmer är instruktioner skrivna av kodare som bestämmer hur datorerna ska fungera. I sociala medier styr de bland annat flödet och ger dig mer av det du regelbundet konsumerar. Interagerar du ofta med konton som sprider fake news, kommer det att dyka upp förslag med mer liknande innehåll från konton du inte följer.
    b. Ekokammare är ett fenomen där sociala medienätverk fungerar som en ekokammare, det vill säga att det man själv säger återupprepas och kommer tillbaka till en. Det handlar med andra ord om att det du själv tror på också sägs av andra som utgör ditt sociala medienätverk, vilket i sin tur förstärker din faktaresistens och bidrar till din ökade bekräftelsefördom.
    c. Filterbubbla handlar om att algoritmer skapar filterbubblor, där vi får personligt anpassade nyhetsflöden i våra sociala medier, baserat på vad vi tidigare gillat för inlägg och innehåll. Varje individ som har ett konto på sociala medier har sin egen filterbubbla. Interagerar man då med fake news får man en fake news-filterbubbla, som saknar utmanande perspektiv från andra, mer faktabaserade, nyhetskällor.

00.15-00.35 Moment 2 gruppövning

7. **Hur algoritmer kan förstärka rasistiska attityder**
    a. Dela in eleverna i mindre grupper (4-5 st).
    b. Ge en kort översikt över hur algoritmer på sociala medieplattformar kan förstärka rasism med exempel: Algoritmer på sociala medier styr hur innehåll visas för användare. De analyserar enorma mängder data för att anpassa flöden, rekommendationer och interaktioner så att användarna får en mer personlig och engagerande upplevelse. Algoritmer spelade en betydande roll i att förstärka den etniska

rensningen som skedde i Myanmar, särskilt genom plattformen Facebook:

c. Facebook var särskilt populärt i Myanmar och användes som en primär nyhetskälla. Bristen på innehållsmoderation och lokalt språkkunniga moderatorer gjorde att: Falska nyheter och rykten som demoniserade rohingya-befolkningen, en muslimsk minoritet kunde spridas fritt. De beskrevs som ett inre hot och en fara mot nationens säkerhet. Organiserade kampanjer från militärens sida, som använde falska konton och betalda troll för att sprida propaganda, kunde florera. Detta algoritmstyrda informationsflöde eskalerade hat och fientlighet mot rohingya, vilket rättfärdigade våldsamma attacker.
d. Corona-pandemin och våld och hot mot personer av asiatiskt ursprung
e. Under COVID-19-pandemin spreds desinformation om att viruset medvetet hade skapats och spridits av personer med asiatiskt ursprung. Algoritmernas roll: Viral spridning av falska teorier på plattformar som Facebook, TikTok och Twitter skapade en våg av rasistiska attacker mot asiater. Konsekvensen var en ökad stigmatisering och våld mot personer med asiatiskt ursprung, särskilt i västvärlden.
f. Algoritmer som skapades för att maximera engagemang fungerade i praktiken som verktyg för att sprida hatpropaganda och mobilisera våld. Kombinationen av sensationella algoritmer, bristande moderering och medveten manipulation av desinformation förstärkte etnisk rensning i fallet Myanmar och stigmatisering och våld mot personer av asiatiskt ursprung i fallet med Corona-pandemin. Det understryker behovet av etiska riktlinjer och ansvarstagande inom teknologisektorn.
g. Be grupperna diskuterar och besvarar följande frågor:
h. Känner ni till något exempel där algoritmer har förstärkt rasistiska attityder?
i. Vilka konsekvenser kan detta ha för användare och samhället i stort?
j. Vilka gemensamma mönster ser vi i exemplen?
k. Kan ni komma på några åtgärder eller strategier sociala medie-företag kan vidta för att minska rasistiska bias i sina algoritmer.

00.35-00.45 Moment 3. Presentation

8. **Slutsatser**
    a. Varje grupp presenterar sina slutsatser för klassen (anteckna elevernas slutsatser).

00:45-00:55 Moment 4. Avslutande diskussion

9. **Sammanfattning**
    a. Skriv ner och sammanfatta de viktigaste slutsatserna från diskussionerna.
    b. Uppmuntra eleverna att reflektera över sin egen användning av sociala medier och hur de kan bidra till en mer medveten och inkluderande online-miljö.

Tack